

Ođlan ve Martı Kolonisi

Aysel Banu YAVUZAL

Ođlan ve Martı Kolonisi

Aysel Banu YAVUZAL

Küçük tekne dalgaların üzerinde sarsıldı ve yeşil bir adanın yanında durdu. Sarı şeritli mavi yağmurluklu bir oğlan dışarı çıktı; kırmızı lastik çizmeleri ahşap iskelede gıcırdıyordu. Adı Sam'di ve sekiz yaşındaydı; yaşına göre küçük, kısa kıvrıcık siyah saçlı ve burnunun üzerinde çiller vardı. Boynunda bir ipin ucunda küçük bir dürbün taşıyordu.

Yolda uzun boylu bir korucu bekliyordu. Zeytin tenliydi, uzun kıvılcık bir örgüsü ve yuvarlak gözlükleri vardı. Haki ceketinde yeşil bir ada rozeti vardı. "Martı Adası'na hoş geldin," dedi sıcak bir gülümsemeye. "Burası koruma altında bir yer. Martılar her ilkbahar buraya yuva yapmak ve yavrularını büyütmek için gelir. Çok dikkatli ve sessiz olmalıyız." Sam başını salladı ve dürbününü sıkıca tuttu.

Sam korucuyu çimenli bir yoldan yukarı izledi. Aniden durdu. İşte, kayalık bir yamaçta bir martı duruyordu. Neredeyse çizmesi kadardı; siyah beyaz tüyleri ve parlak turuncu bir gagası vardı. Turuncu perdeli ayakları kayaya tutunmuştu ve bir bacağına ince renkli bir halka parlıyordu. Sam'in ağzı sevinçle kocaman açıldı.

"Gagasının haline bak!" diye fısıldadı Sam. Martı yuvarlak beyaz yüzünü ona çevirdi; küçük kara gözleri tetikte ama sakindi. "O bir bacak halkası," dedi korucu. "Bilim insanları koloniyi kontrol etmek için kullanıyor. Bu ada dünyanın en iyi yuvalama yerlerinden biri. Martılar yumuşak toprağa oyuklar kazıp içine tek bir yumurta bırakır." Sam kuşun çimenli bir tümseğe paytak paytak yürüyüp gözden kayboluşunu izledi.

Bütün sabah Sam martıları izledi. Bazıları turuncu gagalarında küçük gümüş balıklar taşıyordu. Bazıları çimenlerin üzerinde sessizce oturup yumurtalarını sıcak tutuyordu. Korucu Sam'e küçük bir tahta çubukla işaretlenmiş bir yuva oyuğu gösterdi. "Bu çubukların asla ötesine geçmeyiz," dedi. "Bir anne baba martının yavrusunu büyötmek için sessizliğe ihtiyacı var. Çok fazla güröltü olursa kuşlar korkar ve uçar gider."

Sonra yolda bir grup ziyaretçi geldi. Yetişkinler ve çocuklar, fotoğraf makineleri ve sırt çantaları, güneş şapkaları ve yüksek sesler vardı. "Aa, ne tatlı!" diye bağırdı örgülü saçlı küçük bir kız. Kırmızı şapkalı uzun boylu bir adam fotoğraf makinesini kaldırarak tahta bir çubuğun tam üzerinden geçti. Büyük objektifli bir kadın yuvalara giderek daha da yaklaştı.

Martılar huzursuzlandı. Bir anne baba kuş balığına düşürdü ve kanatlarını çırpı. Bir diğeri endişeli bir sıçrayışla oyuğuna geri çekildi. Korucu elini kaldırdı ve nazikçe seslendi: "Lütfen çubukların gerisinde kalın!" Ama ziyaretçiler dinleyemeyecek kadar heyecanlıydı. Yuvalama alanını doldurdular ve martılar tek tek geri çekildi. Sam'in göğsünde hafif bir sızı hissetti.

Sam boş çimenlere ve korkmuş kuşlara baktı. Anne baba martıları ve onların tek küçük yumurtasını düşündü. Karanlık oyukta bekleyen yavruyu düşündü. Eğer anne babalar uçup giderse, balığı kim getirecekti? Yavruyu kim sıcak tutacaktı? Derin bir nefes aldı, dimdik ayağa kalktı ve ziyaretçilere doğru yürüdü.

"Affedersiniz," dedi Sam, sesi küçük ama kararlıydı. "Lütfen, size bir şey gösterebilir miyim?" Ziyaretçiler döndü. Sam dürbününü kaldırdı ve bir oyuğun yanındaki martıyı işaret etti. "Martılar buraya yuva yapmak ve yavrularını büyütmek için gelir," dedi. "Biz fazla yaklaşıncı korkup yavrularından uzağa uçarlar."

Kırmızı şapkalı uzun boylu adam fotoğraf makinesini indirdi. Büyük objektifli kadın geri çekildi. "Peki nerede durmalıyız?" diye sordu örgülü saçlı kız. Sam gülümsedi ve ön dişlerindeki boşluk görüldü. "Tam burada, çubukların arkasında," dedi. "Buradan hâlâ her şeyi görebiliriz. Ve sessiz seslerle konuşuruz, bunun gibi." Son sözleri fısıldadı ve kız hafifçe kıkırdadı.

Korucu geldi ve Sam'in yanında durdu. "Sam haklı," dedi, elindeki panoya hafifçe vurarak. "Bütün bu ada bir yuvalama yeri. Güvenli bir mesafeden martılar sakın kalır ve biz de onları kendi hallerinde izleyebiliriz." Sam'e martı şeklinde küçük bir kâğıt rozet uzattı. "Bugün ziyaretçilere rehberlik etmeme yardım eder misin?" Sam o kadar hızlı başını salladı ki kıvrıcık saçları zıpladı.

Böylece Sam rehber oldu. "Buradan izleyin," dedi bir aileye, yolu işaret ederek. "Sesinizi alçak tutun ve yavaş hareket edin." Ziyaretçiler onu taklit etti. Çubukların arkasında durup sessiz gözlerle izlediler. Bir martı oyuğuna balık taşıdı. Bir diğeri kanatlarını açıp gerindi. Koloni yeniden sakinleşti; güneş ışığında mutlu ve güvende.

Öğleden sonra Sam her iyi izleme noktasını biliyordu. Örgülü saçlı kız ona soru üstüne soru sordu ve o her birini yanıtladı. Kırmızı şapkalı uzun boylu adam uzaktan yavaş ve dikkatli fotoğraflar çekti. "Bu daha iyi," dedi adam. "Martının yavrusunu beslediğini görebiliyorum!" Sam gülümsedi. Martıları korumak bütün günü herkes için daha güzel yapmıştı.

Güneş alçaldı ve denizi altın rengine çevirdi. Korucu Sam'i iskeleye kadar geri götürdü. "Bugün yuvalama alanlarını korudun," dedi. "İnsanlara yaban hayatına nasıl saygı duyulacağını gösterdin." Sam adaya geri baktı. Martılar yamaçlarda sessizce duruyordu; turuncu gagaları parlıyor, yavruları oyuklarında sıcacık bekliyordu. "Gelecek ilkbahar yine geleceğim," dedi.

Eve dönüş yolunda teknede Sam küçük martı rozetini tuttu ve koloniyi düşündü. Kuşlar yuvalama mevsimi boyunca kalacak ve yavruları güçlenip denize uçacaktı. İnsanlar güvenli bir mesafeden izlediği ve yuvalama alanlarını sessiz tuttuğu için martılar adaya yıllar ve yıllar boyunca geri dönebilecekti.

Sam dürbününü penceresinin yanında tutuyor. Bacak halkalı martıyı ve oyuğuna sokulmuş yavruyu hatırlıyor. Biliyor ki nazik olduğumuzda, uzaktan izlediğimizde ve sessiz seslerle konuştuğumuzda yaban hayatının mutlu ve güvende kalmasına yardımcı oluruz. Ve Sam'e göre bu, en güzel macera türüdür.